

Az EPP képviselőcsoport állásfoglalása a

KÖZÖS AGRÁRPOLITIKA (KAP) REFORMJÁ

2020 szeptember

Az EPP képviselőcsoport az európai mezőgazdasági termelők és vidéki közösségeink szószólója és védelmezője, és ez így marad a jövőben is. **Stratégiai ágazatnak** tekintjük a mezőgazdaságot. Egy olyan multifunkcionális, közös agrárpolitikában hiszünk, amely Európa-szerte középpontba állítja a családi gazdaságokat, és lehetővé teszi a mezőgazdasági termelők számára, hogy azzal foglalkozzanak, amihez a legjobban értenek: méltán híres, kiváló minőségű élelmiszereket állítsanak elő. Képviselőcsoportunk szerint egy olyan diverzifikált, versenyképes ágazatra van szükség, amely megfelelő mennyiségű, biztonságos és jó minőségű élelmiszert állít elő, miközben választ ad a környezettel, az éghajlatváltozással és az állatjóléttel kapcsolatos jogos társadalmi aggályokra. Ezeket a kihívásokat fenntartható termelési minták támogatása, valamint az éghajlattal, a biológiai sokféleséggel és a környezetvédelemmel kapcsolatos célokhoz való hozzájárulásra irányuló ösztönzők biztosításarévén, mezőgazdasági termelőinkkel közösen kell leküzdenünk.

1. Zöld struktúra, globális környezetvédelmi költségvetés

A zöld struktúráról szóló vita rendkívül kiélezett, nagy társadalmi érdeklődés és szoros médiafigyelem mellett zajlik, ezért fontos, hogy egyensúlyt találjunk a társadalmi követelések, a magas szintű éghajlat- és környezetpolitikai ambíciók, valamint a mezőgazdasági termelők érdekeinek védelme között. A globális környezetvédelmi költségvetés ilyen kiegyensúlyozó hatást fejtené ki ebben a vitában.

Innovatív megközelítésként ez a koncepció nem volt napirenden a bizottság 2019-es szavazásain. A nemzeti stratégiai terv koherens egészet nyújt majd, amely a két pillérbe tartozó beavatkozásokból és finanszírozásból áll. Logikus megoldás, ha a globális környezetvédelmi költségvetésen keresztül meghatározásrakerülő KAP-stratégiai terven belül a környezetvédelmi és éghajlat-politikai célkitűzésekre elkülönített összegekre vonatkozó egységes százalékos arány. A tagállamok felhasználhatják a globális környezetvédelmi költségvetést arra, hogy rugalmas és saját körülményeikre és szükségleteikre szabott módon hozzájáruljanak a 6. cikk környezetvédelmi és éghajlat-politikai célkitűzéseinek megvalósításához.

A globális környezetvédelmi költségvetés lehetőséget nyújt arra, hogy kompromisszum szülessen a környezetvédelemmel és éghajlattal összefüggő intézkedések pénzügyi támogatásával kapcsolatban – és ez a szempont szerepet fog játszani a mezőgazdasági reform nyilvános értékelésében is. A globális környezetvédelmi költségvetés további előnye, hogy a nemzeti keret két pillér közötti elosztásának módja (= az igazságos elosztás) elveszíti jelentőségét, mivel minden egyes tagállamnak ugyanazt az általános százalékos arányt kell képviselnie mindkét pillérben.

A globális környezetvédelmi költségvetésbe a következő beavatkozásokat kell beszámítani:

- > az ökológiai jelentőségű területek kötelező, 5%-os aránya (1. pillér);
- > ökörendszerek (1. pillér);
- > fehérjenövények (1. pillér);
- > a méhészeti ágazat és más ágazatok operatív programjainak környezetvédelmi elemei (1. pillér);
- > az agrár-környezetvédelmi

- fenntarthatósággal, az éghajlatváltozás mérséklésével és az ahhoz való alkalmazkodással kapcsolatos intézkedések, valamint egyéb gazdálkodási kötelezettségvállalások (2. pillér);
- > hátrányos természeti adottság vagy egyéb területspecifikus hátrányok (2. pillér);
- > bizonyos kötelező követelményekből adódó területspecifikus hátrányok (2. pillér);
- > a 6. cikk (1) bekezdésének d), e), f) és i) pontjában meghatározott konkrét környezetvédelmi és éghajlat-politikai célkitűzésekre irányuló EMVA-beavatkozás valamennyi típusa (2. pillér);
- > a környezet- és éghajlatvédelmi teljesítmény javítását célzó mezőgazdasági tanácsadási szolgáltatásokra fordított kiadások (1. pillér és 2. pillér).

Az egyszerűsítés érdekében az egyes beavatkozások súlyozása nem lehet eltérő. A fenntarthatóságot elősegítő, alapvető jövedelemtámogatás nem lehet a globális környezetvédelmi költségvetés része, a szántóterületek azon 5%-ának kivételével, ahol a feltételrendszer nem termelési célt szolgáló, tájképi jellegzetességek fenntartását vagy olyan területeket ír elő, ahol tilos a növényvédő szerek és műtrágyák alkalmazása (korábbi nevükön ökológiai jelentőségű területek).

Képviselőcsoportunk a globális környezetvédelmi költségvetés 30%-os arányát támogatja.

A 2. pillér „kiüresítése” veszélyének elkerülése érdekében a 2. pillér kiadásainak legalább 30%-át az éghajlatra és a környezetre kell fordítani. Ez megszüntetné a százalékban kifejezett kötelező allokáció szükségességét is az első pillérbe tartozó beavatkozások esetében.

A két pillér közötti pénzügyi átcsoportosítás is fontos szerepet játszik. Az 1. és a 2. pillérből átcsoportosított pénzek mentesek maradnak a társfinanszírozási kötelezettségetől.

Továbbra is rendkívül vitatott kérdés lesz, hogy mely előírások tartozzanak a **feltételrendszer** hatálya alá. Az olyan elemeknek, mint a gazdaságok fenntarthatóságát elősegítő tápanyag-gazdálkodási eszköz, illetve a mezőgazdasági termelőkre vonatkozó, a feltételelességi szabályok alapján már meglévő kötelezettségen túlmutató, nem termelési célú földterületek minimális százalékos aránya, az **ökorendszerek** hatálya alá kell tartozniuk.

Támogatjuk azt a célt, hogy az ökológiai jelentőségű területek (nem termelési célt szolgáló tájképi jellegzetességek vagy olyan területek, ahol nem használnak növényvédő szereket és műtrágyákat) aránya tagállami szinten 8% legyen. A 5%-os arányt általánosan kötelezővé kell tenni a mezőgazdasági termelők számára, ugyanakkor lehetővé kell tenni a rugalmasságot a zöld struktúrákra vonatkozó hatályos szabályok értelmében. A fennmaradó részt kötelezővé kell tenni a tagállamok számára, és ösztönzőkkel kell elérni.

A tagállamok kötelesek vonzóvá tenni az ökorendszereket annak ösztönzése érdekében, hogy széles körben elterjedjenek a mezőgazdaságtermelőkkörében. Az ecélra fel nem használt pénzeszegeket újra kell osztani a többi tagállam között. Amennyiben az a döntés születik, hogy nem kerül sor globális környezetvédelmi költségvetés bevezetésére, az ökorendszerekben fel nem használt összegeket a második pillér környezetvédelmi intézkedéseire lehet fordítani.

Milyen legyen az ökorendszerek „menüjellellegű” megközelítése?

A KAP közös voltának megőrzése és megerősítése érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogadjon el az alap-jogi aktusban meghatározott szabályoknak megfelelő gyakorlatok uniós katalógusának létrehozásáról. A tagállamok a fent említett uniós katalógus alapján összeállítják az ökorendszerek keretében támogatható gyakorlatok nemzeti jegyzékét.

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Bizottság (AGRI) által elfogadott, a feltételrendszer (jó mezőgazdasági és környezeti állapot és a jogszabályban foglalt gazdálkodási követelmények) keretében teljesítendő technikai követelményeket **meghatározó III.** mellékletet lényegében meg kell tartani. Az európai agrárpolitika közösségi fenntartása érdekében nem indokolt, hogy a tagállamok dönthessenek a feltételrendszer további követelményekkel való bővítéséről. A magasabb követelményeket kompenzálni kell az ökorendszerekben.

Az egyszerűsítés érdekében támogatni kell az ökorendszerek és a feltételrendszer **„megerősített ökorendszerek”** keretében történő összekapcsolását. Mivel az ökorendszerek magasabb ambíciószintet képviselnek, nincsszükségezen intézkedések „kettős ellenőrzésére” a feltételrendszer keretében.

2. A KAP szociális dimenziója

Csak olyan kedvezményezettek részesülhetnek uniós támogatásban, akik tiszteletben tartják a foglalkoztatás legális formáit. Más képviselőcsoportok foglalkoztatási jogszabályokat kívánnak beépíteni a feltételrendszerbe annak biztosítása érdekében, hogy ne fizessenek KAP-támogatást olyan mezőgazdasági termelőknek, akik illegálisan foglalkoztatnak munkavállalókat. A nemzeti szociálpolitika végrehajtása nem az európai agrárpolitika feladata; ez kizárólag a tagállamok hatáskörébe tartozik. Ezért a KAP-támogatások kifizetése nem köthető a nemzeti munkaügyi vagy szociális jogszabályokhoz. A mezőgazdasági ágazat ugyanakkor társadalmi felelősséget visel az illegális foglalkoztatás megszüntetéséért, a munkaügyi szabályok tiszteletben tartásáért és az időnyomások védelméért. A munkavállalókat illegálisan foglalkoztató mezőgazdasági termelők és mezőgazdasági vállalkozások nem részesülhetnek közvetlen kifizetésekben.

3. Éghajlat-politika

Támogatjuk, hogy a KAP 40%-át éghajlat-politikai intézkedésekre fordítsák. A fogalom meghatározást pontosítani kell. Üdvözljük továbbá a vizes élőhelyek és a tőzeglápok védelmét és helyreállítását támogató beavatkozásokat. Határozottan támogatjuk azt az elképzelést, hogy hozzá kell járulni az egészséges életmódot előmozdító európai mezőgazdasági termékek előállításához és fogyasztásához, többek között például arra ösztönözve a tagállamokat, hogy a gyümölcsökre és zöldségekre vonatkozóan alkalmazzanak célzottabb héakulcsokat.

4. Antimikrobiális rezisztencia

Fel kell lépünk az antimikrobiális rezisztencia ellen, és elő kell segítenünk az antibiotikumok használatának szükséges csökkentését. A KAP-nak olyan ösztönzőket kell biztosítania, amelyek támogatják a mezőgazdasági termelőket e cél elérésében.

A korai intézkedéseket jutalmazni kell.

5. Gyepterületekre vonatkozó támogatás

A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy az 1. pillérbe tartozó kifizetések vagy vonzó, 2. pillérbe tartozó programok révén intenzívebb támogatást biztosítsanak a gyepterületekhez, és fel kell kérni a tagállamokat, hogy vizsgálják meg ezt a lehetőséget nemzeti éghajlat-politikai célkitűzéseikkel összhangban. Az állandó gyepterületek semmilyen esetben sem részesülhetnek a fenntarthatóságot elősegítő, alapszintű jövedelem-támogatási kifizetések nemzeti átlagánál alacsonyabb közvetlen kifizetésben. A gyepterületek hozzájárulnak a biológiai sokféleség védelméhez és az éghajlatváltozás mérsékléséhez.

A támogatásnak kevésbé bürokratikusnak kell lennie például abban az esetben, ha a biológiai sokféleség miatt egyes növények egyszerre vannak jelen a gyepterületeken.

6. Kapcsolat a „termelőtől a fogyasztóig” stratégiával

Alaposan értékelni kell a „termelőtől a fogyasztóig” stratégia és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos stratégia elveit. Lehetőség szerint el kell kerülni, hogy az új KAP elfogadását követően további adminisztratív terhek háruljanak a mezőgazdasági termelőkre. Hasznosabb arra ösztönözni a tagállamokat, hogy nemzeti stratégiai terveikben megfelelően határozzák meg az ökoszisztemeket és a 2. pillérbe tartozó programokat. Mindazonáltal, ha a mezőgazdasági termelőknek további követelményeket kell teljesíteniük, a tagállamoknak kiegészítő finanszírozást kell biztosítaniuk.

7. A kifizetések felső határértéke és fokozatos csökkentése és az átcsoportosítással nyújtható támogatás

A KAP-források igazságosabb elosztásának biztosítása érdekében az AGRI bizottság két eszközre szorítkozott: A **kifizetések csökkentése** (a továbbiakban: „felső határérték”) és az **átcsoportosítással nyújtható támogatás**. A kifizetések Bizottság által javasolt **fokozatos**

csökkentését törölték a szövegből.

A tagállamok közvetlen kifizetési keretösszegeinek legalább 5%-át átcsoportosítással nyújtható támogatásra kell fordítani. Az ökörendszerekre, a fiatal mezőgazdasági termelőkre és a munkaerőköltségek 50%-ára fordított kiadások levonása utáni, gazdaságonként 100 000 euró feletti összegekre felső határértéket kell alkalmazni.

Ha a nemzeti keret 10%-át (azaz a kötelezőnél 5%-kal többet) átcsoportosítással nyújtható támogatásként használják fel, a tagállam dönthet úgy, hogy nem alkalmaz felső határértékeket. Az átcsoportosítással nyújtható támogatás előnye, hogy bürokrácia mentes, nem lehet jogi „kreativitással” megkerülni, érthető és a kisebb gazdaságok javát szolgálja.

Támogatjuk az AGRI álláspontját, de az átcsoportosítással nyújtható támogatás kötelező minimumának 7%-ra, a felső határérték alkalmazásának elkerülése esetén pedig 12%-ra történő emelésével.

8. Aktív mezőgazdasági termelő

El kell kerülnünk olyan üzleti modellek finanszírozását, amelyekben a támogatások kedvezményezettje a bevételen kívül nem áll különösebb kapcsolatban gazdaságával. Támogatjuk az árnyékelőadók szintjén elért kompromisszumos szöveget, amely előírja, hogy legalább minimális szintű mezőgazdasági tevékenységet kell végezni. Sürgetjük a tagállamokat, hogy a Bizottság felügyelete alatt nyújtsanak be negatív listát a közvetlen kifizetések azon kedvezményezettjeiről, akiket kizárnak a közvetlen kifizetésekből. Emellett, amennyiben a KAP-kifizetésekben részesülő mezőgazdasági üzem egy nagyobb, elsődlegesen nem mezőgazdasági jellegű struktúra része, ennek átláthatónak kell lennie.

9. KAP-stratégiai tervek, teljesítményfigyelési és -ellenőrzési rendszerek

Támogatjuk a KAP egyszerűsítésének és korszerűsítésének szándékát a programtervezés KAP-stratégiai terveken keresztül történő megalapozása és reális, eredményalapú teljesítménykeret

bevezetése révén, hogy az a mezőgazdasági termelők gazdasági javát szolgálja, és megfeleljen a polgárok elvárásainak. Hangsúlyozzuk, hogy ezek a javaslatok nem vezethetnek agrárpolitikánk nemzeti hatáskörbevaló részleges visszahelyezéséhez, és nem veszélyeztethetik a KAP-kiadások pénzügyi hitelességét. Ezért kiállunk a közös szabályok, a beavatkozások és az ellenőrzési rendszerek uniós szinten történő fenntartása mellett a torzulások és az eltérő nemzeti gyakorlatok elkerülése, valamint a mezőgazdasági termelők közötti egyenlő bánásmód biztosítása érdekében.